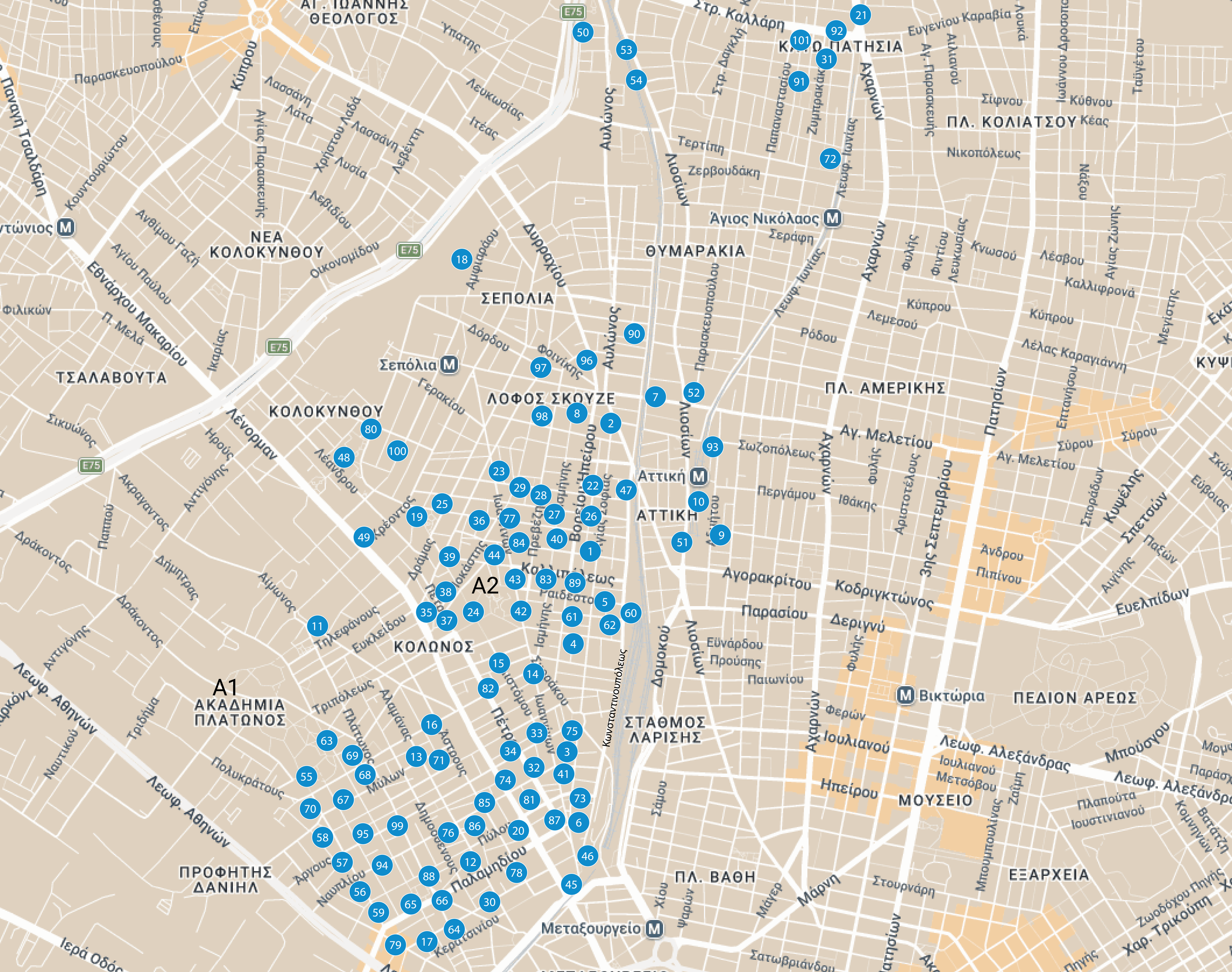




2026

Περιφέρεια Αττικής, ΟΠΑΝΔΑ, MONUMENTA

Σχεδιασμός - Εκτύπωση
Τιπογραφική Α.Ε.

MONUMENTA

Φωτογραφίες
(MONUMENTA)

Ειρήνη Γρασία, Αθηνά Παπαδοπούλου, Μαρία Χατζηαλεξίου

Επιμέλεια - Κείμενα

αγκαλιά
της Αττικής

ΠΟΛΙΤΙΚΟ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ
ΟΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ ΜΑΣ

MONUMENTA

ΑΝΩΤΕΡΟΝ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΝ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΓΩΝΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ
Κτήρια και Μνημεία της 4^{ης} Δημοτικής Κοινότητας

ΔΗΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ

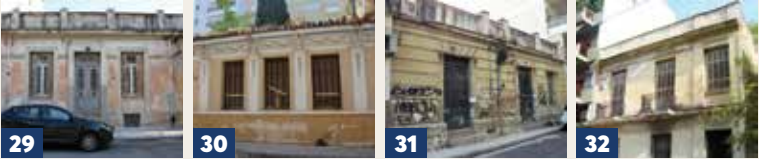
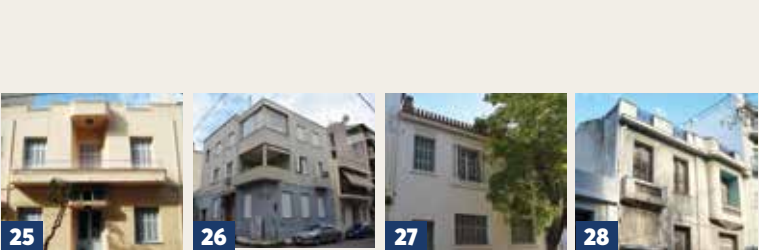
2026



Η αρχιτεκτονική κληρονομιά της Αθήνας αποτελεί μάρτυρα της μακράς ιστορικής της πορείας. Τα κτήρια του 19ου και του 20ου αιώνα παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον και περιλαμβάνουν δείγματα σπουδαίων αρχιτεκτόνων. Σε κάθε Δημοτική Κοινότητα (ΔΚ), παρά τις καταδραφίσεις στις δεκαετίες του 1950 και 1960, αλλά και αργότερα, το αρχιτεκτονικό απόθεμα παραμένει πλούσιο και αξιόλογο.

Περπατώντας στους δρόμους της 4ης ΔΚ θα συναντήσουμε κτήρια νεοκλασικά, εκλεκτικιστικά, κτήρια του μεσοπολεμικού και του μεταπολεμικού μοντερνισμού, γεμάτα ιστορίες. Πολλά από αυτά είναι χαρακτηρισμένα ως μνημεία ή διατηρητέα κτήρια από τους αρμόδιους φορείς προστασίας.

Ο χάρτης που κρατάτε στα χέρια σας είναι μια πρόσκληση να αναζητήσετε και να επισκεφθείτε 101 κτήρια, καθώς και δρόμους στους οποίους διατηρείται ένας σημαντικός αριθμός κτηρίων. Η βόλτα θα σας αποκαλύψει κυρίως κτήρια των δεκατιών 1920 και 1930, δεκαετίες κατά τις οποίες αναπτύχθηκε η 4η ΔΚ. Επίσης, θα εντυπωσιαστείτε από τον πλούτο και την ποικιλία που χαρακτηρίζει την αρχιτεκτονική της.



στενάζεται η Μπενάκειος Βιβλιοθήκη, παράρτημα της Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων. Εντυπωσιακό είναι το γυάλινο στέγαστρο του αιθρίου.

50. Λεωφόρος Κηφισού 178
Βιομηχανικό ισόγειο λιθόκτιστο κτήριο

51. Λιοσίων 137
Διώροφο κτήριο με αυλή, νεοκλασικού ρυθμού

52. Λιοσίων 140
Ισόγειο νεοκλασικό κτήριο με αυλή

53. Λιοσίων 301Β-ι
Ισόγειο βιομηχανικό κτήριο. Ανήκει στον ΟΣΕ.

54. Λιοσίων 301Β-ii
Ισόγειο λιθόκτιστο κτήριο. Ανήκει στον ΟΣΕ.

55. Μαραθωνομάχων & Αλεξανδρείας
Ο ναός Αγίου Τρύφωνα κτίστηκε γύρω στα 1900 και έδωσε το όνομά του σε όλη τη γύρω περιοχή. Στη θέση του προϋπήρχε ένας μικρός ναός, ο οποίος είχε κτιστεί το 1875 από την οικογένεια Δημητρέλλη που διατηρούσε παντοπωλείο στην περιοχή.

56. Μαραθωνομάχων 21
Ισόγεια κατοικία του Μεσοπολέμου, με περίτεχνη πόρτα

57. Μαραθωνομάχων 36
Κτήριο διαμερισμάτων με αρχικό πυρήνα του Μεσοπολέμου και μεταπολεμικές επεκτάσεις και αλλαγές

58. Μαραθωνομάχων 50
Διώροφη κατοικία της περιόδου του Μεσοπολέμου. Έχει υποστεί επεκτάσεις και αλλαγές.

59. Μαραθωνομάχων 8
Βιομηχανικό λιθόκτιστο κτήριο, πιθανώς αποθήκη, του τέλους του 19ου/αρχές του 20ού αιώνα. Στενάζεται σε αυτό το θέατρο «Ακαδημία Πλάτωνος».



1. Αγίας Σοφίας 110
Διώροφη κατοικία με νεοκλασικά και εκλεκτικιστικά χαρακτηριστικά

2. Αγίας Σοφίας 173
Διώροφη εκλεκτικιστική κατοικία

3. Αγίας Σοφίας 26
Κτήριο διαμερισμάτων με εκλεκτικιστικά χαρακτηριστικά. Ο τελευταίος όροφος αποτελεί μεταγενέστερη προσθήκη.

4. Αγίας Σοφίας 72
Διώροφη κατοικία η οποία κτίστηκε σε δύο περιόδους, το ισόγειο τη δεκαετία του 1920 και ο όροφος τη δεκαετία του 1950.

5. Αγίας Σοφίας 77
Ισόγεια νεοκλασική κατοικία. Έχει χαρακτηριστεί διατηρητέα.

6. Αγίας Σοφίας 8
Διώροφη νεοκλασική κατοικία. Ο εξώστης διακρίνεται για το περίτεχνο κιγκλίδωμα και τα μαρμάρινα φουρούσια.

7. Αγίου Μελετίου 176
Διώροφο κτήριο το οποίο αποτελεί ενδιαφέρον δείγμα του Μοντέρνου Κινήματος, της δεκαετίας του 1930.

8. Αγχιάλου 15-15Α
Διώροφη διπλοκατοικία με χαρακτηριστικά του Μοντέρνου Κινήματος. Κτίστηκε τη δεκαετία του 1930.

9. Αδμήτου 19
Τριώροφο βιομηχανικό κτήριο, με χαρακτηριστικά του Μοντέρνου Κινήματος

10. Αδμήτου 21-29
Ισόγειο βιομηχανικό κτήριο



60. Μεγίστης Λαύρας 1
Ισόγεια λαϊκή κατοικία με νεοκλασικά χαρακτηριστικά

61. Μεγίστης Λαύρας 22
Ισόγεια λαϊκή κατοικία με αυλή, νεοκλασικού ρυθμού

62. Μεγίστης Λαύρας 5
Ισόγεια κατοικία με αυλή μεσοπολεμικής περιόδου

63. Μοναστηρίου 110
Ισόγεια κατοικία με νεοκλασικά χαρακτηριστικά

64. Μοναστηρίου 30
Τριώροφο κτήριο του Μοντέρνου Κινήματος. Τα έρκερ έχουν τοποθετηθεί στον άξονα της κύριας εισόδου. Κτίστηκε τη δεκαετία του 1930.

65. Μοναστηρίου 31
Διώροφο κτήριο του Μοντέρνου Κινήματος. Κτίστηκε τη δεκαετία του 1930.

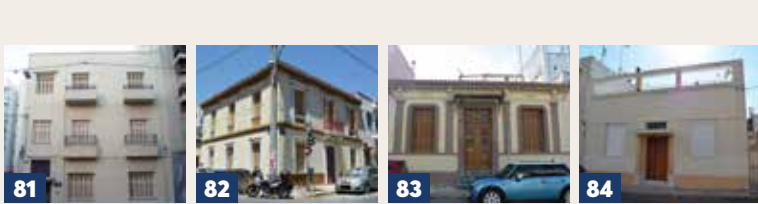
66. Μοναστηρίου 36
Διώροφη κατοικία της περιόδου του Μεσοπολέμου. Όλες οι όψεις καλύπτονται με αρτνσισιέλ.

67. Μοναστηρίου 75
Ισόγειο κτήριο με υπερυψωμένο υπόγειο και εκλεκτικιστικά χαρακτηριστικά. Κτίστηκε την περίοδο του Μεσοπολέμου.

68. Μοναστηρίου 81
Διώροφη κατοικία της περιόδου του Μεσοπολέμου

69. Μοναστηρίου 96
Διώροφη κατοικία της περιόδου του Μεσοπολέμου

70. Μύλων 105
Διώροφη κατοικία με χαρακτηριστικά του Μοντέρνου Κινήματος, της δεκαετίας του 1930



11. Αίμωνος 54
Η τριώροφη κατοικία με την πλούσια διακόσμηση και το καμπύλο έρκερ στην κύρια όψη αποτελεί ένα αξιόλογο δείγμα εκλεκτικισμού. Κτίστηκε το 1926 και έχει χαρακτηριστεί διατηρητέα.

12. Αλαμάνας 31
Ισόγεια κατοικία με εκλεκτικιστικά χαρακτηριστικά. Κτίστηκε την περίοδο του Μεσοπολέμου

13. Αλαμάνας 85
Τριώροφη κατοικία με χαρακτηριστικά του Μοντέρνου Κινήματος. Κτίστηκε τη δεκαετία του 1930.

14. Αλεξανδρείας 2
Διώροφη κατοικία με χαρακτηριστικά του Μοντέρνου Κινήματος, της δεκαετίας του 1930

15. Αλεξανδρείας 4
Διώροφη διπλοκατοικία με κεραμοσκεπή στέγη και αυλή. Κτίστηκε την περίοδο του Μεσοπολέμου.

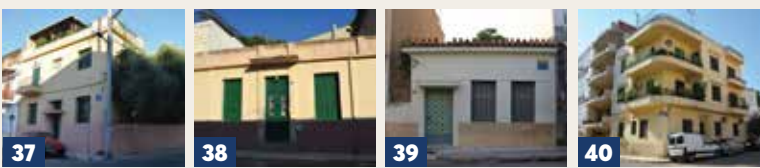
16. Αλεξανδρείας 39
Ισόγεια κατοικία με εκλεκτικιστικά χαρακτηριστικά

17. Αλικαρνασσού 96
Ισόγεια κατοικία με εκλεκτικιστικά χαρακτηριστικά. Κτίστηκε τον Μεσοπόλεμο.

18. Αμφιράου και Γρηγορά
Ο μικρός ναός Αγίου Ιωάννου στα Σεπόλια είναι μια καμαροσκεπαστή βασιλική που χρονολογείται στον 17ο ή 18ο αιώνα.

19. Αντιφάνους 20
Διώροφη κατοικία με εκλεκτικιστικά χαρακτηριστικά

20. Άστρους 54
Ισόγεια κατοικία με χαρακτηριστικά του Μοντέρνου Κινήματος και art deco διακόσμηση



71. Μύλων 48
Διώροφη κατοικία με πολυγωνικό εξώστη. Κτίστηκε την περίοδο του Μεσοπολέμου.

72. Ναυάρχου Βότση 26
Ισόγεια διπλοκατοικία με εκλεκτικιστικά χαρακτηριστικά. Κτίστηκε τη δεκαετία του 1920.

73. Ναυπλίου 1
Τριώροφη κατοικία με χαρακτηριστικά του Μοντέρνου Κινήματος

74. Ναυπλίου 12
Το 1918 κτίστηκε το σχολικό κτήριο που στεγάζει εδώ και χρόνια το θέατρο «Επί Κολωνών». Πρόκειται για επίμηκες πετρόκτιστο κτίσμα με εσωτερική αυλή. Έχει χαρακτηριστεί διατηρητέο.

75. Ναυπλίου 2
Τριώροφη κατοικία της περιόδου του Μεσοπολέμου

76. Ναυπλίου 47
Ισόγεια νεοκλασική κατοικία

77. Ξανθίππης 78
Ισόγεια εκλεκτικιστικιή κατοικία, η οποία κτίστηκε το 1907.

78. Παλαμηδίου 35
Διώροφη κατοικία, του Μεσοπολέμου, με μεταγενέστερες επεκτάσεις

79. Παλαμηδίου 87
Διώροφη κατοικία με νεοκλασικά χαρακτηριστικά

80. Δημοτικό Βουστάσιο
Διώροφο κεραμοσκεπές κτήριο που κτίστηκε τη δεκαετία του 1920 επί δημαρχίας Σπύρου Πάτση. Σχεδιάστηκε από τον αρχιτέκτονα Εμμανουήλ Λαζαρίδη με γαλλικές επιδράσεις. Αρχικά χρησιμοποιεσε ως βουστάσιο και σφαγείο και από το 1941 έως τη δεκαετία του 1960 φιλοξένησε παιδιά του Δημοτικού Βρεφοκομείου και δομές ΑΜΕΑ. Ακολούθησε μια μεγάλη περίοδος εγκατάλειψης και από το 2012 λειτουργεί σε αυτό το 6ο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο. Έχει κηρυχθεί διατηρητέο.



21. Αχαρνών & Σοφianoπούλου 309
Η οικία Σοφianoπούλου κτίστηκε στις αρχές του 20ού αιώνα σε σχέδια του αρχιτέκτονα Εμμανουήλ Κριεζή. Τη δεκαετία του 1920 έγιναν εργασίες ανακαίνισης από την εταιρία «Μπετόν Αρμέ» του πολιτικού μηχανικού Μόσχου Διαμαντόπουλου. Έχει χαρακτηριστεί διατηρητέα.

22. Βοσπόρου 23
Διώροφη κατοικία της εποχής του Μεσοπολέμου. Η όψη της κοσμείται με γιρλάντες και ταινίες.

23. Βοσπόρου 55
Διώροφη κατοικία της εποχής του Μεσοπολέμου

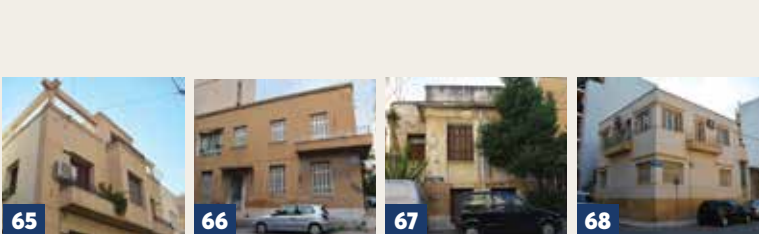
24. Διστόμου 67
Το συγκρότημα κτηρίων του 57ου και 61ου Δημοτικού Σχολείου Αθηνών κτίστηκε το 1931 σε σχέδια του αρχιτέκτονα Νικολάου Μητσάκη, ο οποίος κατά τη δεκαετία του 1930 υπήρξε προϊστάμενος του Γραφείου Μελετών των Νέων Σχολικών Κτηρίων του Υπουργείου Παιδείας. Ανεγέρθηκε στο πλαίσιο του μεγάλου προγράμματος σχολικής στέγης της κυβέρνησης του Ελευθερίου Βενιζέλου (1928–1932) και αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά δείγματα του Μοντερνισμού στην Ελλάδα. Τη δεκαετία του 1960 προστέθηκε όροφος.

25. Δράμας 45
Διώροφη κατοικία με χαρακτηριστικά του Μοντέρνου κινήματος. Κτίστηκε τη δεκαετία του 1930.

26. Ελλησπόντου 27-27Β
Τριώροφη κατοικία του Μοντέρνου Κινήματος. Κτίστηκε τη δεκαετία του 1930.

27. Ελλησπόντου 31
Διώροφη διπλοκατοικία με υπόγειο, της περιόδου του Μεσοπολέμου. Φέρει νεοκλασικά και εκλεκτικιστικά χαρακτηριστικά.

28. Ελλησπόντου 34
Το διώροφο κτήριο σχεδιάστηκε από τον αρχιτέκτονα Δημήτρη Φωτιάδη και κτίστηκε το 1926 με στοιχεία art deco. Έχει χαρακτηριστεί διατηρητέο.



81. Πέτρας 17
Τριώροφο κτήριο διαμερισμάτων με χαρακτηριστικά του Μοντέρνου Κινήματος

82. Πέτρας 88
Διώροφη νεοκλασική διπλοκατοικία

83. Πρεβέζης 13
Ισόγεια εκλεκτικιστική κατοικία με πλούσια διακόσμηση στην όψη. Κτίστηκε τον Μεσοπόλεμο.

84. Πρεβέζης 33
Ισόγεια κατοικία με αυλή, μεσοπολεμικής περιόδου. Στο δώμα διατηρείται η πέργκολα, χαρακτηριστική του Μοντέρνου Κινήματος.

85. Πύλου 36
Ισόγεια νεοκλασική κατοικία με αλλοιώσεις μικρής έκτασης

86. Πύλου 39
Διώροφη κατοικία του Μοντέρνου Κινήματος. Κτίστηκε τη δεκαετία του 1930.

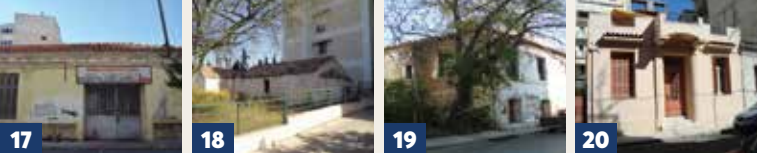
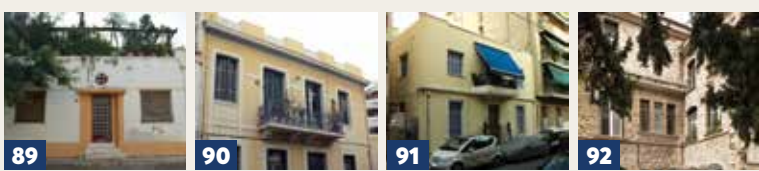
87. Πύλου 4
Διώροφη κατοικία του Μεσοπολέμου

88. Πύλου 79
Διώροφη κατοικία με εκλεκτικιστικά χαρακτηριστικά

89. Ραιδεστού & Ισμήνης 25
Ισόγεια κατοικία με χαρακτηριστικά του Μοντέρνου Κινήματος

90. Σαμουήλ Χάου 5
Διώροφο κτήριο διαμερισμάτων, εκλεκτικιστικής μορφολογίας. Έχει χαρακτηριστεί διατηρητέο.

91. Σημαντήρα 16
Διώροφο κτήριο διαμερισμάτων, εκλεκτικιστικής μορφολογίας. Έχει χαρακτηριστεί διατηρητέο.



29. Ελλησπόντου 43
Ισόγεια κατοικία με εκλεκτικιστικά χαρακτηριστικά. Κτίστηκε την περίοδο του Μεσοπολέμου.

30. Ερμιόγரா 6
Ισόγεια κατοικία νεοκλασικής μορφολογίας, με πλούσια διακόσμηση στην όψη

31. Ζυμπρακάκη 99
Ισόγεια κατοικία με εκλεκτικιστικά χαρακτηριστικά. Κτίστηκε τον Μεσοπόλεμο.

32. Θυάμιδος 2
Διώροφο κτήριο του Μεσοπολέμου με εκλεκτικιστικά χαρακτηριστικά

33. Θυάμιδος & Ναυπλίου
Διώροφο κτήριο με εκλεκτικιστικά χαρακτηριστικά, της περιόδου του Μεσοπολέμου. Στο ημικυκλικό στηθαίο του δώματος σώζεται επιγραφή με το έτος ανέγερσης, 1924.

34. Θυάμιδος 7
Διώροφη κατοικία με εκλεκτικιστικά χαρακτηριστικά. Κτίστηκε το 1923.

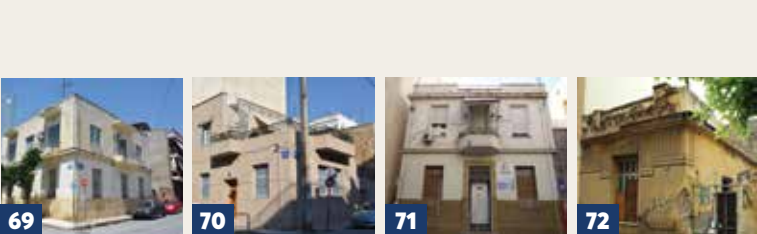
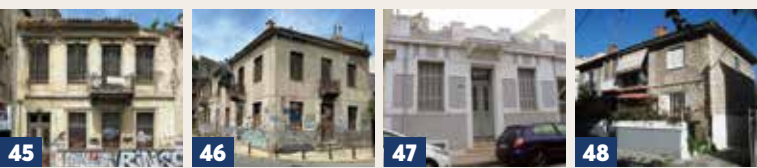
35. Ινούς 3
Διώροφη νεοκλασική κατοικία. Έχει χαρακτηριστεί διατηρητέα.

36. Ιοκάστης & Ξανθίππης 71
Ισόγεια εκλεκτικιστική κατοικία της περιόδου του Μεσοπολέμου

37. Ιοκάστης 8
Διώροφη κατοικία με χαρακτηριστικά του Μοντέρνου Κινήματος. Κτίστηκε τον Μεσοπόλεμο.

38. Ιοκάστης 12
Ισόγεια κατοικία της μεσοπολεμικής περιόδου. Φέρει λιτή διακόσμηση.

39. Ιοκάστης 23
Ισόγεια λαϊκή κατοικία με νεοκλασικά χαρακτηριστικά



92. Στρατηγού Καλλάρη 4
Η Οικία των αδελφών Σοφianoπούλων, της οικογενείας των Ιδρυτών της «ΧΡΩΠΕΙ» (Χρωματογραφία Πειραιώς), κτίστηκε στις αρχές του 20ου αιώνα σε σχέδια του αρχιτέκτονα Εμμανουήλ Κριεζή, ο οποίος σχεδίασε πολλές κατοικίες επιχειρηματιών. Από τα τεκμήρια στο αρχείο της κατασκευαστικής εταιρίας «Εργοληπτική» φαίνεται ότι τη δεκαετία του 1920 πραγματοποιήθηκαν εργασίες ανακαίνισης από την εταιρία "Μπετόν Αρμέ" του πολιτικού μηχανικού Μόσχου Διαμαντόπουλου. Έχει χαρακτηριστεί διατηρητέα.

93. Σωζοπόλεως 51
Ισόγειο κτήριο του Μεσοπολέμου

94. Τιμαίου 27
Σχολικό κτήριο του Μοντέρνου Κινήματος. Σχεδιάστηκε από τον αρχιτέκτονα Ιωάννη Δεσποτόπουλο και κτίστηκε το διάστημα 1928-1932. Σήμερα στενάζεται σε αυτό 56ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών.

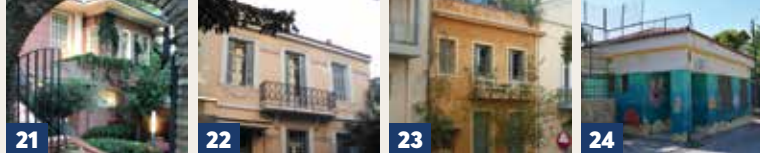
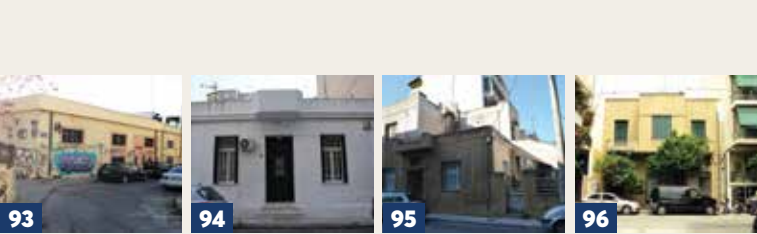
95. Τιμαίου 36
Διώροφη κατοικία με χαρακτηριστικά του Μοντέρνου Κινήματος, της δεκαετίας του 1930

96. Φιλιππουπόλεως 10
Διώροφο κτήριο με κατοικία στον όροφο και κατάστημα στο ισόγειο, με χαρακτηριστικά του Μοντέρνου Κινήματος

97. Φιλιππουπόλεως 18
Ισόγεια εκλεκτικιστική κατοικία με αυλή. Κτίστηκε τον Μεσοπόλεμο.

98. Φιλιππουπόλεως 19
Διώροφο συγκρότημα διπλοκατοικιών με ανεξάρτητες εισόδους ισογείου και ορόφου, με χαρακτηριστικά του Μοντέρνου Κινήματος

99. Χαρμίδου 7
Ισόγεια κατοικία με εκλεκτικιστικά στοιχεία. Κτίστηκε την περίοδο του Μεσοπολέμου.



40. Ισμήνης 43
Τριώροφο κτήριο διαμερισμάτων χαρακτηριστικό δείγμα του Μοντέρνου Κινήματος. Κτίστηκε τη δεκαετία του 1930.

41. Ιωαννίνων 26
Ισόγεια κατοικία με εκλεκτικιστικά χαρακτηριστικά. Χρονολογείται στις αρχές του 20ου αιώνα.

42. Ιωαννίνων 88
Ισόγεια κατοικία, αξιόλογο δείγμα εκλεκτικισμού στον Κολωνό. Κτίστηκε το διάστημα 1930-1931 και κατοικήθηκε το 1932.

43. Ιωαννίνων 90
Διώροφη διπλοκατοικία με χαρακτηριστικά του εκλεκτικισμού

44. Ιωαννίνων 109
Διώροφη κατοικία με εκλεκτικιστικά χαρακτηριστικά. Κτίστηκε το διάστημα 1926-1928.

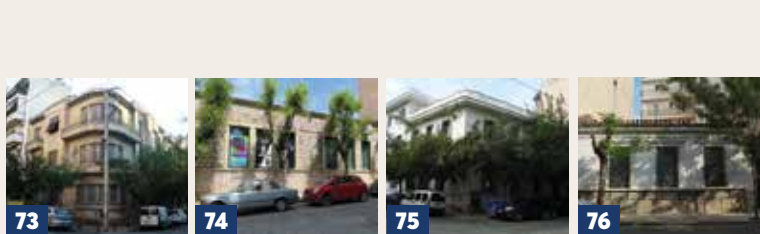
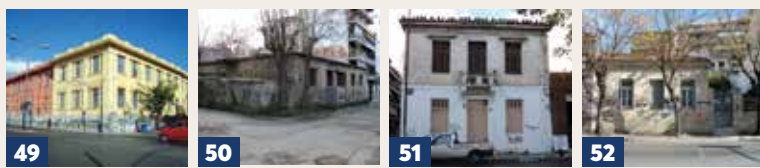
45. Κωνσταντινουπόλεως 181
Κτήριο διαμερισμάτων με νεοκλασικά χαρακτηριστικά

46. Κωνσταντινουπόλεως 183
Κτήριο διαμερισμάτων της περιόδου του Μεσοπολέμου

47. Κωνσταντινουπόλεως 335
Ισόγειο κτήριο με υπόγειο και αυλή, δείγμα εκλεκτικισμού. Κτίστηκε στο διάστημα 1926-1928.

48. Λεάνδρου 56-62
Έξι όμοιες διώροφες προσωγινικές κατοικίες της δεκαετίας του 1950 με κονόχρηστο χώρο.

49. Λέονορμαν 218
Το Καπνεργοστάσιο σχεδιάστηκε από τους πολιτικούς μηχανικούς Π. Αθανασάκη και Α. Λιγδόπουλο και την κατασκευή ανέλαβε ο πολιτικός μηχανικός Ν. Γαβαλάς. Κτίστηκε τον Μεσοπόλεμο, στο διάστημα 1928-1930 από το Ελληνικό Δημόσιο. Στον όροφο και σε τμήμα του ισογείου



100. Χωρέμη 49
Ελάχιστα σημεία θυμίζουν τα περιβόλια που είχε η περιοχή, γνωστή και ως Κολοκυνθού. Ένα από αυτά είναι στην οδό Χωρέμη 49, όπου σώζονται εκτός από δύο παλιά σπίτια, μαγγανοπήγαδο και στέρνα. Μεταπολεμικά, σύμφωνα με τις προφορικές μαρτυρίες, τα παιδιά κολυμπούσαν στη στέρνα.

101. Ψαρουδάκη 22
Διώροφη κατοικία του Μοντέρνου Κινήματος, της δεκαετίας του 1930

Μνημεία

Α1. Ακαδημία Πλάτωνος

Αρχαιολογικό άλσος στο οποίο διατηρούνται πολλά αρχαία κατάλοιπα. Ταυτίζεται με την περιοχή Ακαδήμεια της αρχαίας Αθήνας. Έχουν βρεθεί Γυμνάσια του 6ου αι π.Χ., πολλά ιερά και βωμοί, καθώς και η περίφημη φιλοσοφική Σχολή του Πλάτωνα, η Ακαδημία. Η Σχολή ιδρύθηκε το 387 π.Χ. και λειτουργήσε περίπου 1.000 χρόνια.

Α2. Ίππιος Κολωνός

Στον λόφο του Κολωνού βρίσκονταν ο ναός του Ιππίου Ποσειδώνα. Στην κορυφή δεσπόζουν δύο μαρμάρινα επιτύμβια μνημεία, η ανθεμνική στήλη του Γερμανού αρχαιολόγου Καρόλου Μύλλερ (1797-1840), έργο του Δανού αρχιτέκτονα Χρσιανού Χάνσεν και η λουτροφόρος υδρία του Γάλλου αρχαιολόγου Σάρλ Λενορμάν (1802-1859).

97

98

99

100

101